

PORT
PAYÉ
HELLAS

Έλευθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης Αττικής και Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Αριθμός φύλλου 314

Μάρτιος 2012

Έμπειρίες καὶ μηνύματα ἀπό τὸ ραγισμένο βράχο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης

ώδεκα χρόνια διαδρομῆς κάλυψε πρόσφατα τό μικρό φυλλάδιό μας, ή "Έλευθερη Πληροφόρηση". Έρευνώντας καὶ γράφοντας, άναστραφήκαμε μὲ τίς άγιασμένες πρωσαπικότητες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου. Σταματήσαμε ὅμως μὲ πόνο καὶ ἀγωνία στίς στροφές τοῦ ιστορικοῦ δρόμου πού μᾶς παρουσίασαν πολλά ἀπό τὰ δάκρυα τῆς ἀπογοήτευσης καὶ τὰ αἷματα τῶν ισχυρῶν κοσμικῶν

ἀντιπαραθέσεων. Περπατήσαμε ἀνηφοριές καὶ κατηφοριές τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, γίναμε μέτοχοι τῶν ἐμπειριῶν τοῦ πόνου καὶ τῶν μηνυμάτων τῆς ἐλπίδας πού στοιχειοθέτησαν καὶ ἔγραψαν τὴ μακραίωνη ιστορία. Δέ μείναμε μόνο στίς σελίδες τῆς δόξης. Άναγκαστήκαμε νά διατρέξουμε καὶ στίς σελίδες τῆς ἀπογοήτευσης καὶ τῆς ἀγωνίας. Τὰ σκοτεινά παραδείγματα καὶ τὰ κεντρίσματα τῆς θλίψης δὲν εἶναι οὔτε σβησμένα οὔτε χαμένα. Βρίσκονται ἀποτεθειμένα

στήν ἄκρη τοῦ δρόμου ώς ἐφόδια ἢ ώς προβληματισμοί γιά τὴν ἐπόμενη διαδρομή τῆς ἑκκλησιαστικῆς μας ὁρθόδοξης οἰκογένειας. Οἱ δώδεκα τόμοι, πού διέσωσαν τὰ ὄνειρά μας καὶ τίς προσδοκίες μας καὶ πού φωτογράφισαν τοὺς πόνους μας καὶ τίς ἀπογοητεύσεις μας, δὲν ἀποτελοῦν ψυχρή ἀποτύπωση τῶν ιστορικῶν γεγονότων, ἀλλὰ στεναγμούς τῆς καρδιᾶς μας καὶ ἔξομολογητική ἐπισήμανση τῶν ἐλπίδων μας.

Ἡ Ἐκκλησία μας δὲν εἶναι μόνο τὸ λαμπρὸ οἰκοδόμημα τοῦ ναοῦ. Εἶναι ἡ ἀνάσα καὶ ἡ ἐμπειρία καὶ ὁ ἀγώνας καὶ ὁ πνευματικός πλοῦτος τῆς μεγάλης μας οἰκογένειας, πού ἀντλεῖ τὸν ψυχικό της πλοῦτο ἀπὸ τὸν Ἔσταυρωμένο, τὸν Ἐνταφιασμένο καὶ τὸν Ἀναστημένο Σωτῆρα μας, Ἰησοῦ Χριστό καὶ καλλιεργεῖ τὸ ἥθος τῆς ἀπόλυτης Ἀλήθειας καὶ τοῦ ἔντιμου ἀγιασμοῦ. Οἱ παραγοντες πού λιτανεύουν τὸν ιστορικό πλοῦτο, τὴ διδαχὴ τοῦ σαρκωμένου Λόγου, τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ Χάρη τῶν ιερῶν μυστηρίων, εἶναι οἱ λειτουργοὶ τῆς Ἐκκλησίας, οἱ διάδοχοι τῶν ἀγίων ἀποστόλων, δηλαδὴ οἱ ποιμένες καὶ διδάσκαλοι καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι διαδέχονται κατὰ καιρούς τοὺς ποιμένες καὶ συνεχίζουν μὲ πιστότητα

καὶ διακριτικὴ φροντίδα τὴ διδαχὴ τῆς θεϊκῆς ἀποκάλυψης καὶ τὴν τροφοδοσία τοῦ λαοῦ μὲ τὴν ἀτίμητη Χάρη τῶν ιερῶν μυστηρίων.

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι, κατὰ τὴν πρώτη ἐποχὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, τὴν κύρια φροντίδα τῆς τελέσεως τῶν μυστηρίων, τῆς πιστῆς διδαχῆς καὶ τοῦ ἔξαγιασμοῦ τοῦ λαοῦ, τὴν εἶχε ὁ στενός κύκλος τῶν ἀγίων ἀποστόλων, οἱ ζηλωτές μαθητές, πού ἀνοιξαν τὴν καρδιά τους νά δεχθοῦν τὴ θεϊκὴ κλήση, πού περπάτησαν μαζὶ Του κατὰ τὰ ἀποστολικά ἀνοίγματα, πού κοινώνησαν στὰ δωρήματα καὶ στὰ ὑποδείγματα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου καὶ πού δέχτηκαν τὴν κλήση καὶ τὴν εὐθύνη νά μεταφέρουν σὲ Ἀνατολή καὶ Δύση τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου καὶ τὴ λυτρωτικὴ Χάρη, πού ἀνακαίνισε τίς ὑπάρξεις τους. Οἱ διάδοχοι λειτουργοὶ ἀκολούθησαν μὲ πιστότητα τίς συμπεριφορές καὶ τὸ μόχθο τῶν ἀποστόλων, διεσπάρησαν σὲ ἀνατολή καὶ δύση, σὲ βιορρά καὶ σὲ νότο καὶ κήρυξαν τὴν ἀλήθεια πού ἔφερε ὁ Κύριός μας στὸν κόσμο καὶ τὴν καινούργια ζωὴ, πού θεμελιώθηκε μὲ τὴ θυσία τοῦ Γολγοθά. Ολόκληρη αὐτὴ ἡ περίοδος ὄνομάστηκε ἀποστολική γιατί τὴ θεμελίωσαν καὶ τὴν ὑπηρέτησαν

οί ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ γιατί διατήρησε μὲ προσοχὴ, μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ εὐθύνη τίς διδαχές καὶ τὴν ἀγιαστικὴν πράξην ποὺ πῆρε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ ἀπὸ τίς καρδιές τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Κυρίου. Άν ἐπιχειρήσουμε συστηματικὴν μελέτη τῶν ἐπομένων κεφαλαιῶν τῆς ὁρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας μας, θὰ συναντήσουμε τίς χαρισματικές φυσιογνωμίες ἀγιασμένων ποιμένων, ποὺ ἀκολούθησαν μὲ πιστότητα τὸ ἥθος καὶ τὴν ποιότητα διακονίας τῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ ἔγραψαν ἔνα δεύτερο δυναμικό καὶ ἀτίμητο κεφάλαιο ἱστορικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου, ποὺ διακρίνεται, χαρακτηρίζεται καὶ ἐκτιμᾶται ὡς ἀτίμητη προσφορά τῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν μας πατέρων. Γυρίζοντας τὰ φύλλα τῆς ἀτίμητης αὐτῆς πατερικῆς προσφορᾶς γινόμαστε ἀποδέκτες δύο μεγάλων ἀπροσδόκητων δωρημάτων. Τὸ πρῶτο δώρημα εἶναι ὅτι οἱ πατέρες αὐτοὶ, ποὺ ποιμαναν τὸ λαό τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸν πρόσθετο γραπτὸ λόγο τους, ἔδωσαν μιὰ ἀθάνατη μορφὴ στὴ διδαχὴ τους, τὴν ἔκαναν πλούσια καὶ φωτιστικὴν καὶ διδακτικὴν γιὰ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἔσκυψε νὰ τοὺς ἀκούσει ὅσο ζούσαν καὶ ἔξακολουθεῖ μέχρι καὶ σήμερα καὶ θὰ ἔξακολουθεῖ καὶ στὸ μακρινό

μέλλον νὰ ἐμπλουτίζει μὲ τὸ σοφὸ τους λόγο καὶ τὴν πειστικότατη διδαχὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐμπειρίαν. Τὸ δεύτερο δώρημά τους ἦταν ἡ ἀγιότητα τοῦ βίου τους. Δέν ἀντέγραφαν νόθα καὶ πλασματικά ὑποδείγματα τῆς τρέχουσας ἐποχῆς, ἦταν οἱ ἴδιοι καθαρά, κρυστάλλινα ὑποδείγματα ἃσπιλου βίου καὶ λαμπρῆς εἰσφορᾶς ἀγιότητος στὸν κόσμο τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς δολοπλοκίας.

Στὴν Καινὴ μας Διαθήκη ἀποτυπώθηκαν καὶ διασώθηκαν δύο ἴδιαίτερα σοβαρές καὶ ἀποτελεσματικές παρορμήσεις τοῦ Κυρίου μας, ποὺ δίδαξαν τοὺς ἀγίους ἀποστόλους καὶ διαμόρφωσαν ἀποφασιστικά τὸ χρέος τους καὶ τὴν δραστηριοποίηση τῆς ἀγάπης τους. Τὸ πρῶτο. Ἐπηρεασμένοι οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὰ συνθήματα τῆς ἐποχῆς τους παρασύρθηκαν σὲ ἔνα διάλογο ποὺ σκόπευε στὸ ποιός ἀπὸ αὐτοὺς εἶναι ὁ μείζων ἡγέτης. Διαβάζουμε στὸ κείμενο τοῦ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου: “καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος (ὁ Κύριος) ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ ὁδῷ πρός ἑαυτούς διελογίζεσθε; οἱ δέ ἐσιώπων· πρός ἀλλήλους γάρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. καὶ καθήσας ἐφώνησε τούς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔστε πάν-

των ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος" (Μάρκ.θ' 33-35). Ό τις γετικός σας ρόλος δέ σᾶς παραχωρεῖ τὸ δικαιώμα νὰ ἀνυψωθεῖτε σὲ θρόνο ἐξουσίας καὶ τυραννικῆς ἐπιβολῆς τῶν σχεδίων σας. Σᾶς καθοδηγεῖ, σᾶς ἐμπνέει ἀλλὰ καὶ σᾶς ἐπιβάλλει τὸ ἔργο σας νὰ εἶναι διακονία καὶ θυσία. Νὰ προσφέρετε τὶς ὑπηρεσίες σας ἐκεῖ πού ὁ πόνος περισφίγγει τὶς καρδιές καὶ νὰ ἀνοίγετε τοὺς δρόμους ἐκεῖ πού τὰ συμφέροντα τῆς ἐγωπάθειας ἀπαγορεύουν τὴ διακίνηση τῶν πτωχῶν καὶ πονημένων.

Θάξεδιπλώσω μπροστά σας καὶ τὸ περιστατικό πού ἡλέκτρισε τὶς καρδιές καὶ κέρδισε τὴν ἀγάπην κατά τὶς ὥρες πού γράφονταν οἱ τελευταῖς σελίδες τῆς εὐαγγελικῆς ἱστορίας. Ἡταν οἱ ὥρες τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ο Κύριος κάλεσε στὸ δεῖπνο τοὺς μαθητές του καὶ πρὶν τὸ προσκλητήριό του γράψει τὶς λέξεις τοῦ πόνου ἔκανε μιὰ προσωπικὴ πράξη θυσίας καὶ ἀγάπης. Ο σαρκωμένος Λόγος τοῦ Θεοῦ, ο Κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὁ διδάσκαλος τῆς οἰκουμένης, ὁ ὑποδειγματικὸς διάκονος τῆς ἀγάπης κάλεσε τοὺς δώδεκα καὶ τοὺς εἶπε: "οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνων κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· ὑμεῖς δέ οὐχ οὕτως,

ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. τὶς γάρ μείζων ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν" (Λουκ. κβ' 25-27). Ο Κύριος δέν ὑποσχέθηκε ἐξουσίες καὶ τιμές. Ἐγραψε χρονικό θυσίας καὶ ἀγάπης. Ἐκείνη τὴν ὥρα περπατοῦσε πρός τὴ Γεθσημανή καὶ τὸ Γολγοθᾶ, πού ἦταν τὸ τέρμα τῆς μεγάλης θυσίας καὶ προσπάθησε νὰ ἀποσπάσει τὴν προσοχὴ τῶν δώδεκα ἀπό τὶς ἐξουσίες καὶ τὶς τιμές καὶ νὰ τοὺς χειραγωγήσει στὴ μεγάλη πράξη τῆς θυσίας. Τούς εἶπε: "ὑμεῖς φωνεῖτε με ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμί γάρ. εἰ οὖν ἐγώ ἔνιψα ὑμῶν τούς πόδας, ὁ Κύριος καὶ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τούς πόδας. ὑπόδειγμα γάρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγώ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδέ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἔστε ἐάν ποιεῖτε αὐτά" (Ιωάν. ιγ' 13-17). Ἐσεῖς μὲ τὴν ἐκδήλωση τοῦ σεβασμοῦ σας καὶ μὲ τὸ πειθαρχικό σχῆμα πού μὲ προσεγγίζετε, ἀποκαλώντας με ὁ Κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, ἐγγίζετε ταπεινά τὸ πάθος μου καὶ τὴ θυσία μου καὶ

άρχίζετε νά γράφετε τό κείμενο τής δικῆς σας προσφορᾶς και τῶν δικῶν σας μεγάλων θυσιῶν. Αύτό που κάνετε εἶναι ἀναγνώριση τοῦ μόχθου και τοῦ χρέους εὐθυγράμμισης μὲ τὴ δικὴ μου θυσία. Ἀναλαμβάνετε τὴν εὐθύνη νά θυσιαστεῖτε ἐσεῖς γιά τὴ σωτηρία τοῦ λαοῦ και νά ἀνοίξετε τὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὴν πληρότητα τῆς χαρᾶς τοῦ παραδείσου. Τὸ ἔργο σας δέ θά εἶναι κοσμικὴ ἀνάδειξη σὲ θρόνους ἔξουσίας ἀλλὰ ταπεινὴ διακονία και χειραγωγία τοῦ λαοῦ ἔξω ἀπό τὴν τραγικότητα τοῦ κόσμου και καθοδήγηση στὴν πληρότητα τῆς ἀγιότητας και στὴν πλήρη ὑποταγὴ στὸ νόμο τῆς ἀγάπης.

Αύτό ἦταν τὸ θεολογικό και πρακτικό πλαίσιο ποὺ οἰκοδόμησε τὴν ἀποστολικὴ Ἐκκλησία και τὴ διάδοχη ἐμπειρία τῶν μεγάλων πατέρων μας. Βίωσαν τὸ πνεῦμα ποὺ τοὺς ὑπέδειξε ὁ Κύριος και περπάτησαν στοὺς δρόμους τῆς γῆς φωτισμένοι και ὁδηγημένοι ἀπό τὸ κλίμα τοῦ οὐρανοῦ. Τὰ θεολογικά κείμενα ποὺ προέκυψαν ἀπό τὴν καλλιεργημένη γραφίδα τῶν ἀποστολικῶν πατέρων και τῶν διαδόχων τους και οἱ βιογραφίες ποὺ ζωγράφισαν τὸ πνεῦμα και τὶς θυσίες τῶν ἀγίων ἦταν, εἶναι και θά παραμείνουν στὴν αἰώνιότητα ως γνήσια ἐρμηνεία τῶν εὐαγγελικῶν

διδαχῶν και ως φωτισμένη καθοδήγηση τῶν νεώτερων γενεῶν τῶν διδασκάλων και λειτουργῶν τῆς ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Ὄλα αύτά παραμένουν στὴ διάθεσή μας και φωτίζουν ἀνελλιπῶς τὴν πορεία μας.

Δέ θά σιωπήσουμε τὸ γεγονός ὅτι, κατὰ τὴ μεγίστη διαδρομή τοῦ ἱστορικοῦ χρόνου ποὺ μᾶς μετεβίβασε ἀπό τὴν πληρότητα και καθαρότητα τῆς ἀποστολικῆς περιόδου στὴν τραχύτητα, στὸ πνεῦμα ἀλλοτρίωσης και στὸ σκοτισμό τῆς σημερινῆς παραχάραξης, παρουσιάστηκαν παραχαράκτες, ποὺ ἀντί γιά τὴν ἀγιότητα δίδαξαν τὴν αὐτοπροβολή και τὴν ποικίλη ἐκμετάλλευση.

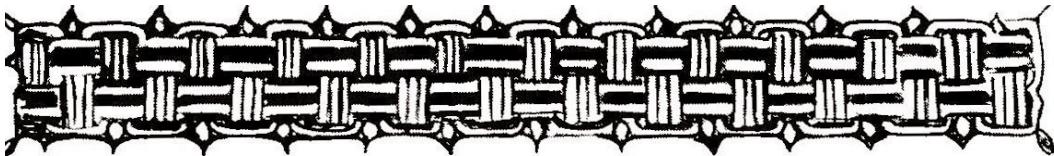
Ο ἀπόστολος Παῦλος, βλέποντας τὰ ἀλλοτριωτικά ρεύματα τῆς ἐποχῆς του, συμβουλεύει ἀπό θησαύρισμα καρδιᾶς τὰ μέλλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης νά μήν ἐπηρεάζονται ἀπό τὶς ποικίλες ἀνώριμες κοσμικές διδαχές και τὰ στρεβλωτικά βιώματα τῶν ἀνθρώπων τῆς εἰδωλολατρείας. Γράφει: “νά μή συσχηματίζεσθε (νά μήν ἔξομοιώνεστε) στὸν τρόπο ζωῆς τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι ὑλόφρονες, οἱ ὄποιοι εἶναι προσκολλημένοι στὶς μάταιες σκέψεις και φροντίδες τοῦ κόσμου” (Ρωμ. 1β' 2). Παράλληλα ὁ κορυ-

φαῖος ἀπόστολος Πέτρος μὲν ἐμ-
φαση καὶ μὲ τόνο αὐστηρὸ συμ-
περιλαμβάνει στήν Α' Καθολική
του ἐπιστολὴ τήν ὑπόμνηση καὶ
τὴ σύσταση νὰ μήν προσδένον-
ται καὶ νὰ μήν ὑποκύπτουν στίς
ἐπιθυμίες τοῦ ἔξωχριστιανικοῦ
κόσμου: “νάζεῖτε σάν γνήσια παι-
διά, πού μητέρα ἔχουν τήν ὑπα-
κοή καὶ δέν ἀπειθοῦν ποτέ στήν
ἀλήθεια, χωρίς νά συσχηματίζε-
σθε (συμμορφώνεσθε) μέ τίς ἀ-
μαρτωλές ἐπιθυμίες τῆς περιό-
δου τῆς ἀγνοίας σας” (Α' Πέτρου
α' 14).

Οι ζωηρές καὶ ζωντανές αὐ-
τές ὑπομνήσεις, πού προσδιορί-
ζουν τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστολικῆς
περιόδου, διαγράφονται στὸ προ-
σκήνιο καὶ στὸν πίνακα τοῦ ὄρ-
θόδοξου χριστιανικοῦ λόγου τῆς
ἐποχῆς μας. Τό κήρυγμα τῆς ἐκ-
κλησιαστικῆς διδαχῆς τοῦ εἰκο-
στοῦ πρώτου αἰώνα δέν ἐπιτρέ-
πεται καὶ δέν πρέπει νὰ παραβι-
άσει τήν ἀποστολικότητα καὶ νὰ
ύποταχτεῖ σὲ σχήματα καὶ διδα-
χές τοῦ αἰώνος τούτου. Ή πρα-
κτικὴ τῆς ἐποχῆς, ἡ ψεύτικη ἐμ-
βάπτιση τῶν ἀποκεκαλυμμένων
ἀληθειῶν στὸ πνεῦμα τοῦ σύγ-
χρονου κόσμου, πρέπει νὰ καθαρ-
θεῖ. Ή ἀλήθεια πρέπει νὰ περνά-
ει στή ζωή μας ἀτόφια, ἀλάθητη
καὶ ἀναλλοίωτη καὶ νὰ μᾶς φέρ-
νει μὲ πιστότητα καὶ σεβασμό
μπροστά στὸν Ἐσταυρωμένο Λυ-

τρωτή μας καὶ νὰ μᾶς τρέφει, νὰ
μᾶς καθαρίζει καὶ νὰ μᾶς ἐξαγι-
άζει μὲ τή διδαχή πού μᾶς ἄφη-
σε ὁ Κύριος καὶ μὲ τά ὄλοφώ-
τεινα παραδείγματα πού μᾶς κλη-
ροδότησαν οἱ ἄγιοι πατέρες μας.

Τό χρέος τῆς ἐποχῆς μας εί-
ναι νὰ καθάρουμε τὸν σύγχρονο
ὄρθόδοξο λόγο μὲ τήν πιστή καὶ
ἀποτελεσματική ἀνάλυση τῶν
πνευματικῶν θησαυρῶν μας. Ή
δική μας μικρή προσφορά, πού
φωτίζεται καὶ ἐκσυγχρονίζεται
μέ τίς σελίδες τῆς “Ἐλεύθερης
Πληροφόρησης”, είναι ὑποχρε-
ωμένη νὰ δακτυλοδεικτεῖ καὶ τὸ
θαῦμα τῆς ὄρθόδοξης ιστορίας
ἀλλά καὶ τὰ λάθη καὶ τίς στρε-
βλές ἐρμηνεῖες πού διαχέουν
σκόπιμα πλανεμένοι πράκτορες
τῶν συγχρόνων ἰδεολογικῶν ρευ-
μάτων, πού μάχονται νὰ νοθεύ-
σουν τήν ἐκκλησιαστική ζωή. Οι
στρεβλές αὐτές διδαχές μπαί-
νουν στὸν ἐκκλησιαστικό χώρο
ἀπό τήν πίσω πόρτα μὲ τή δημο-
σιογραφία τῆς ἐποχῆς. Μέ τήν
εἰκόνα τῆς προπαγάνδας. Μέ τά
συνθήματα τῆς ἀγορᾶς. Γιά τούς
λόγους αὐτούς δηλώνουμε ὅτι δέ
θά προσπεράσουμε ἐπιφανειακά
τό κλίμα τῆς διαστροφῆς ἀλλά
θά φέρουμε ντοκουμέντα. Κείμε-
να, παράγωγα κοσμικῶν ἥ καὶ
ἐκκλησιαστικῶν δακτύλων, κα-
κοδουλεμένα ἥ παραποιημένα ἥ
στρεβλωτικά τῆς ἀλήθειας καὶ

«Ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ».

Φίλος καλός ἀπό τά παλιά, καθηγητής Πανεπιστημίου, γένυνημα θρέμμα τῆς Ἐκκλησίας, σχολιάζοντας δηλώσεις Ἱεραρχῶν γιά τήν κρίση, πού περινάσήμερα τό ἔθνος μας, παρατήρησε: «Δέν εἶναι λόγος προφητικός, “ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ”. Εἶναι λόγος πολιτικός, καταγγελτικός. Αναζητᾶ ἀποδιοπομπαίους τράγους, ἀλλά δέν ὀδηγεῖ σέ μετάνοια». Βρήκα τήν παρατήρηση εὔστοχη.

Μέ αφορμή τήν τρέχουσα κρίση βλέπουμε σέ πολλές ἀναρ-

πρακτικές πού δέν ὑπηρετοῦν τό ἐκκλησιαστικό χρέος ἀλλά ἐντάσσονται στὸν ἄγῶνα προώθησης τῶν προσωπικῶν ἰδεολογημάτων ἡ τῶν ὄραμάτων τῆς προσωπικῆς κοσμικῆς καὶ ἴδιοτελοῦς ἀνάδειξης.

Τὴ δική μας ἐνημέρωση θὰ τήν ἐνισχύσει καὶ θὰ τήν ἀποδείξει ἡ ἀναψηλάφηση τοῦ γραπτοῦ καὶ προφορικοῦ λόγου κάποιων πλανεμένων σύγχρονων

τήσεις στό διαδίκτυο ἵνα κείμενο τοῦ νέου Ἅγιου τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας Νικολάου Βελιμίροβιτς(1881-1956). Εἶναι ἓνα γράμμα «Στόν παπα-Κάραν γιά τήν κρίση τοῦ κόσμου», γραμμένο πρίν ἀπό 80 σχεδόν χρόνια. Απαντώντας σέ ἐρωτήματα κάποιου παπα-Κάραν, ἀναφέρεται στήν τότε σοβούσα κρίση ἀπό τό οἰκονομικό κράχ στήν Αμερική, πού ταλαιπωροῦσε ὅλο τόν κόσμο. Ὁ Ἅγιος ἐπισημαίνει ὅτι οἱ σύγχρονοι ἀνθρωποι ἔχουμε ἀλλοιώσει τό νόημα τῆς ἐλληνικῆς

ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων καὶ ἡ κριτική τῶν πράξεων πού μεταποιοῦν τήν ἱερή συνοδική ἐκκλησιαστική διοίκηση σέ κλιμάκιο παραποίησης τοῦ ὄρθιοδόξου πλούτου καὶ σέ ἀτραπό παράνομης καὶ θολῆς διακίνησης πρός κατάκτηση ἔξουσιῶν, δημόσιας προβολῆς καὶ ὑποπτου πλούτου.

**Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ**

λέξης «κρίση», ή όποια χρησιμοποιεῖται διεθνῶς. Ὄντως, σέ μιά ἀπό τίς ἔννοιές της ή λέξη σημαίνει «δίκη». Ἔτσι τή συναντάμε στήν Κ. Διαθήκη καί στή χριστιανική παράδοση (πρβλ. «κρίναι ζῶντας καί νεκρούς»). Ὄταν λοιπόν βιώνουμε οίκουνομική, ή ὅποια ἄλλη, «κρίση», κατά τήν ἐκκλησιαστική συνείδηση, δικαζόμαστε γιά ἐγκλήματα, οίκουνομικά, ή ἄλλα, πού, εἴτε ως ἄτομα εἴτε ως λαός, ἔχουμε διαπράξει.

Καί ὁ Ἅγιος καταλήγει: «Μέρωτᾶς γιά τήν αἵτια τῆς τωρινῆς κρίσης, ή τῆς τωρινῆς θείας δίκης! Ἡ αἵτια εἶναι πάντα ή ἴδια. ... Μέ τήν ἀμαρτία τῆς Θεο-αποστασίας οἱ ἀνθρωποι προκάλεσαν αὐτή τήν κρίση, καί ὁ Θεός τήν ἐπέτρεψε, ὥστε νά τούς ξυπνήσει, νά τούς κάνει ἐνσυνείδητους, πινευματικούς καί νά τούς γυρίσει πρός Ἐκεῖνον. Στίς μοντέρνες ἀμαρτίες, μοντέρνα καί ή κρίση. Καί ὄντως ὁ Θεός χρησιμοποίησε μοντέρνα μέσα ὥστε νά συνετιστοῦν οἱ ἀνθρωποι: χτύπησε τίς τράπεζες, τά χρηματιστήρια, τίς οίκουνομίες, τίς συναλλαγές χρημάτων. Ανακάτωσε τά τραπέζια στίς συναλλαγές σ' ὅλο τόν κόσμο, ὅπως κάποτε στό ναό τῶν Ἱεροσολύμων. Προξένησε πρωτόγνωρο πανικό μεταξύ ἐμπόρων καί αὐτῶν

πού ἀνταλλάσσουν τό χρῆμα. Προκάλεσε σύγχυση καί φόβο. Ὄλα αὐτά τά ἔκανε γιά νά ξυπνήσουν τά ὑπερήφανα κεφαλάκια τῶν σοφῶν τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἀμερικῆς, νά ἔλθουν εἰς ἑαυτούς καί νά πινευματοποιηθοῦν. Καί ἀπό τήν ἄνεση καί τό ἀγκυροβόλημα τῆς ὑλικῆς σιγουριᾶς νά θυμηθοῦμε τίς ψυχές μας, νά ἀναγνωρίσουμε τίς ἀνομίες μας καί νά προσκυνήσουμε τόν ὑψιστό Θεό, τό ζωντανό Θεό. Μέχρι πότε θά διαρκέσει ή κρίση; Ὄσο τό πινεῦμα τῶν ἀνθρώπων παραμείνει δίχως ἄλλαγή. Ωσπου οἱ ὑπερήφανοι ὑπαίτιοι αὐτῆς τῆς κρίσης νά παραιτηθοῦν μπροστά στόν Παντοδύναμο. Ωσπου οἱ ἀνθρωποι καί οἱ λαοί νά θυμηθοῦν καί νά μεταφράσουν στή γλώσσα τους τήν ἀκαταλαβίστικη λέξη «κρίση», ὥστε μέ στεναγμό καί μετάνοια νά φωνάξουν: ή θεία δίκη!».

Ίερή ή παράδοση Προφητῶν, Ἀποστόλων καί Πατέρων: σέ καιρούς κρίσεων, οἱ Ποιμένες ὀδηγοῦν τό λαό, μέ βιωμένο λόγο, σέ συναίσθηση πινευματικῆς χρεωκοπίας καί λυτρωτική μετάνοια. Οἱ Ἐπίσκοποί μας ὄμως ἐπιμένουν νά ἐκφέρουν ξύλινο πολιτικό λόγο, συνήθως ἀδέξιο καί ἀντιφατικό. Χτυπητό παράδειγμα οἱ δηλώσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ίερωνύμου στό

Άγρινιο στίς 9/5/11. Είπε: «Τό πρώτο πού πρέπει νά έξετάσουμε έμείς ώς Έκκλησία καί ή Πολιτεία είναι γιατί φτάσαμε σ' αύτή τήν κατάσταση. Έχουμε όλοι εύθυνη. Πρέπει νά διαγνώσουμε ποιά ήταν τά αίτια, νά αποδώσουμε τίς εύθυνες. Εύθυνες ύπάρχουν παντοῦ, σέ όλους τούς θεσμούς. Νά μιλήσουμε γιαυτούς πού μᾶς πρόδωσαν. Γιατί άλλιως δέν μποροῦμε νά ξεκινήσουμε τήν προσπάθεια άνασύνταξης». Καί ποιούς θεωρεῖ προδότες; Τούς πολιτικούς. Είπε: «Όταν κανείς δέν είναι πιστός στό καθῆκον του καί ξεχνάει αύτά πού έχει ύποσχεθεῖ καί δέν τά κάνει, φέρνει άπελπισία, αύτό είναι προδοσία». Καί παρακάτω: «τό μπαλάκι πέφτει στήν ψηφο τοῦ λαοῦ. Ο λαός πού ψηφίζει ξέρει τί έχει νά κάνει. Όταν ψηφίζει λάθος, έχουμε αύτά τά άποτελέσματα». Ούτε λόγος γιά συσσωρευμένο ἔλλειμμα στήν ήθική θωράκιση τοῦ λαοῦ, ἀρχόντων καί ἀρχομένων. Μόνο απόδοση εύθυνῶν σέ ὅσους, κάποιους ἄλλους, δέν ἔκαναν τό καθῆκον τους. Ούτε λόγος γιά πάνδημη μετάνοια «ἐν σάκκω καί σποδῷ», ἀλλά μόνο γιά «προσπάθεια άνασύνταξης» μέ τίς ἵδιες σαθρές συνταγές.

Σύγχρονοι ἀγιορεῖτες πατέρες ἔχουν διατυπώσει μιά καίριας σημασίας παρατήρηση: «πολ-

λοί ἔξομολογοῦνται, λίγοι μετανοοῦν». Μετάνοια σημαίνει ύπευθυνότητα ζωῆς. Ξεκινάει ἀπό τήν συντριβή, προχωρεῖ στόν αύτοέλεγχο καί τήν ὁμολογία τῶν ἀνομιῶν καί ἐπιστεγάζεται μέ ἐμπρακτη ἀποκατάσταση ὅποιων βλαβῶν οἱ ἀνομίες προκάλεσαν, κατά τό ύπόδειγμα τοῦ Ζακχαίου: «ίδού τά ἡμίσυ τῶν ύπαρχοντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καί εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν»(Λουκ. ιθ' 8). Ο Ζακχαῖος, δημόσιος λειτουργός, εἶπε ὅτι, ἀν κατά τήν ἔξασκηση τοῦ ἔργου του κινήθηκε δόλια καί σφετερίστηκε κάτι, πού δέν τοῦ ἀνῆκε, τό ἐπιστρέφει στό τετραπλάσιο! Ποῦ τέτοια λόγια σήμερα...

Δέ θά ἀσχοληθοῦμε μέ τήν Πολιτεία καί τήν πολιτική, οὔτε μέ τά κέντρα διαχείρισης τοῦ πλούτου τῆς χώρας, χώρους ὄντως διάτρητους καί ἀπαξιωμένους, ἀναζητώντας τή ρίζα τοῦ κακοῦ. Θά μείνουμε στήν Έκκλησία, γιατί καί ἐκκλησιαστικοί ταγοί, ἐνεργητικά ἢ παθητικά, διαπλέχτηκαν σ' αύτούς τούς χώρους καί μιμήθηκαν (ἢ ἐνέπινευσαν...) τά ἐκεῖ τεκταινόμενα. Έξ ἄλλου, ἡ μοναδική βίαιη ἐνέργεια τοῦ Κυρίου τῆς Έκκλησίας μας ηταν νά ἀνατρέψει τά τραπέζια τῶν ἀργυραμοιβῶν ἀπό τό χῶρο τοῦ Ναοῦ. Αύτό μᾶς ἀναγκάζει, θέλουμε δέ θέλουμε,

’Επιστροφή στήν ἐποχή τῶν γενναίων

Ζώντας τήν τραγικότητα τῆς ἡθικῆς, τῆς πολιτικῆς καί τῆς οἰκονομικῆς σύγχρονης κατάρρευσης, νοιώσαμε τό χρέος νά προσφέρουμε στόν πονεμένο λαό μας τό κείμενο μιᾶς ἐπιστολῆς πού τήν ἔγραψε ὁ ἥρωας καί μάρτυρας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Διονύσιος, τότε μητροπολίτης Δήμου, τή δημοσίευσε ἡ καθημερινή ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν “Ἐθνικός Κήρυξ” στίς 17-4-56 καί τήν γνωστοποίησε εὐρύτατα στό λαό μας ἡ Πρόνοια Στρατιώτου τῆς Χριστιανικῆς Φοιτητικῆς Ἐνώσεως.

Δέ θά ἴστορήσουμε λεπτομερῶς τά περιστατικά καί τίς πιέσεις πού ὁδήγησαν τόν ἀκλόνητο ἱεράρχη τῆς ὄρθοδοξίας νά ἀναφερθεῖ μέ πόνο καί μέ πα-

νά ἔχουμε τούς ιερούς μας χώρους ἀψεγάδιαστους. Ἄλλωστε, «έάν τό ἄλας μωρανθεῖ, ἐν τίνι ἄλισθήσεται;» (Ματ. ε' 13), πῶς ἡ Ἑκκλησία θά σώσει τήν κοινωνία;

Στήν ἐγκύκλιο, πού ἔξαπέλυσε ἡ Ἱ. Σύνοδος τό Δεκέβριο 2010 γιά τήν κρίση, μέ ἀπογοήτευση διαβάσαμε: «Ἐμεῖς οἱ πνευματικοί σας πατέρες ... ξέρουμε ὅτι κάποιες φορές σᾶς πικράναμε, σᾶς σκανδαλίσαμε ἵσως. Δέν ἀντιδράσαμε ἄμεσα καί καίρια σέ συμπεριφορές πού σᾶς πλήγωσαν. Οἱ ἔμποροι τῆς κατεδάφισης τῆς σχέσης τοῦ λαοῦ μέ τήν ποιμαίνοντα Ἑκκλησία του ἐκμεταλλεύτηκαν στό ἔπακρο πραγματικά ἥκατασκενασμένα σκάν-

δαλα καί προσπάθησαν νά διαρρήξουν τήν ἐμπιστοσύνη σας στήν Ἑκκλησία». Παγιωμένη δυστυχῶς τακτική ἡ ὑπεκφυγή: ὁμολογοῦμε ὅτι σᾶς πικράναμε, σᾶς σκανδαλίσαμε, σᾶς πληγώσαμε μέ τήν ἀβελτηρία μας νά ἀντιμετωπίσουμε τά σκάνδαλα, μήν ἀπαιτεῖτε ὅμως νά ἐπουλώσουμε ἐμεῖς τίς πληγές πού ἀνοίξαμε καί σᾶς ἀποξένωσαν ἀπό τήν Ἑκκλησία, γιατί κύριοι φταίχτες είναι ἄλλοι, οἱ «ἔμποροι τῆς κατεδάφισης...»!

Ἄμποτε νά δοῦμε κάποτε νά ἀναδεικνύονται Ζακχαῖοι καί στήν Ἑκκλησία καί στήν Πολιτεία, γιά νά σωθεῖ ὁ τόπος...

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ράπονο στούς "Αγγλους πολεμιστές καί στόν Ἀγγλικό λαό, γιατί τό ἵδιο τό κείμενο τῆς ἐπιστολῆς ἀναφέρεται λεπτομερῶς στό σκοτισμένο ἱστορικό ὄριζοντα. Καί δέ θά κοινοποιήσουμε τίς ἀντιδράσεις τῶν ὑπεύθυνων γιατί (τό γράφουμε μέ πολύ πόνο) οἱ ἀγωνιστές "Αγγλοι δέν ἔδειξαν δείγματα ἐντιμότητας καὶ ἀξιοπρέπειας.

Μεταφέρουμε στούς ἀδελφούς μας ἀναγνώστες ἀκέραιη τήν ἐπιστολή τοῦ μητροπολίτου Διονυσίου καί ἀφήνουμε τούς ἵδιους νά βγάλουν τά συμπεράσματα πού περνοῦν στή σύγχρονη λειτουργία καί πολιτιστική προσφορά ὄλοκληρης τῆς σύγχρονης Εὐρωπαϊκῆς "Ενωσης.

«Πόσον ἥλλαξαν τὰ πράγματα! Τότε ἀνοίγαμε τὴν ἀγκάλην μας, διὰ νά σᾶς περιθάλψωμεν, διὰ νά σᾶς σώσωμεν ἀπὸ τὸ χιτλερικὸν τέρας, πού σᾶς ἐδίωκεν εἰς ὅλην τὴν Ἑλληνικὴν γῆν. Σᾶς ἐθεωρούσαμεν ἀδέλφια μας, συμπολεμιστὰς εἰς τὸν κοινὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ὡραῖον ἀγῶνα μας. Ἡσθανόμεθα τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διακινδυνεύσωμεν ἡμεῖς τὰ πάντα διὰ νὰ εὔρητε σεῖς καταφυγὴν καὶ σωτηρίαν.

Τότε αὐτά... Τώρα εἶναι σφιγμένη ἡ καρδιά μας καὶ στάζει πικρίαν πολλήν. Τώρα κλείομεν τὸ στόμα μας διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν ἔκρηξιν τῆς ἀγανακτήσεως ποὺ γεμίζει τὰ στήθη μας.

Διατί; Πῶς συνέβη ἡ ἀλλαγὴ αὐτή; Πῶς συνέβη; Μά μᾶς ἐπλήγωσαν οἱ κυβερνῆται σας εἰς τὰ ἰερώτερα τῶν αἰσθημάτων μας. Μᾶς ἡρνήθησαν τὸ δικαίωμα νὰ θεωροῦμεν ἀδελφοὺς μας τοὺς "Ἐλληνας Κυπρίους. Μᾶς ἀπηγόρευσαν νὰ ζητοῦμε τὴν ἔνωσιν τῆς θυγατρὸς μετὰ τῆς Μητρός της, καὶ νὰ θέλωμεν τὴν ἐλευ-

θερίαν 420.000 συμπατριωτῶν μας, ποὺ ἀναπνέουν καὶ ζοῦν μὲ ἔναν πόθον νὰ ἐνωθοῦν μὲ ἐμᾶς τοὺς ἀδελφούς των.

Καὶ οἱ ὑμνοὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας; Καὶ οἱ ἀγῶνες οἱ κοινοὶ ποὺ ἐκάμαμεν ἡμεῖς καὶ σεῖς διὰ νὰ πατάξωμεν τὸ χιτλερικὸν τέρας τῆς τυραννίας καὶ ὑποδουλώσεως; Τώρα ὅλα αὐτὰ καταπατοῦνται εἰς τὸ ὡραῖον αὐτὸν νησὶ τὴν Κύπρον ἀπὸ τοὺς Κυβερνήτας σας, κατὰ τρόπον ποὺ δὲν ἀπέχει πολὺ ἀπὸ ἐκεῖνον τοῦ Χίτλερ. Τὴν ὥραν ποὺ ἡτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ δι' Ἀθήνας ὁ σεπτὸς Πρωθιεράρχης καὶ Ἐθνάρχης τῆς Κύπρου, οἱ στρατιῶται σας τὸν ἥρπασαν ώς ἄλλοι λησταὶ καὶ τὸν ἀπίγγαγαν διὰ τῆς βίας εἰς τὰ μακρυνὰ νησιὰ τοῦ Ἰνδικοῦ Ὡκεανοῦ.

Πῶς θὰ τὸ ἐθεωρούσατε σεῖς ἐὰν αὐτὸν ἐγίνετο εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τοῦ Καντέρμπουρου καὶ εἰς ἄλλους ἰεράρχας καὶ κληρικοὺς τῆς ἐκκλησίας σας; Θὰ ἡνείχεσθε τὴν προσβολήν; Δὲν θὰ ἐθίγεσθε εἰς ὅ,τι ἰερώτερον ἔχετε εἰς τὸν κόσμον αὐτόν;

Καὶ ὁ Χίτλερ ἐδίσταζε νὰ προβῇ εἰς παρομοίας ἐνεργείας. Καὶ ὁ Στάλιν δεδηλωμένος ἄθεος καὶ ἔχθρὸς τῆς Ἑκκλησίας, δὲν γνωρίζω ἀν ἔκαμε τίποτε περισσότερον, ἀπὸ ὅ,τι ἔκαναν οἱ συμπατριῶται σας εἰς τὴν Κύπρον.

Ἄλλὰ παρακαλῶ, ἐνθυμηθῆτε τὸ ἔτος ἐκεῖνο ποὺ ἡ Πατρίς μου μόνη, μαχομένη παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἀγγλίας διὰ τὰ πανανθρώπινα ἰδανικά, ἔπεισεν αἷμόφυρτος εἰς τᾶς χείρας τοῦ ἀντιθέτου Ναζισμοῦ. Στιγμαὶ φοβεραὶ! Κυνηγημένοι σεῖς ἀπὸ τὸν ἄγριον κατακτητήν, ἔξουθενωμένοι, τρομαγμένοι ἐξητούσατε κάποια φιλόξενη ἑλληνικὴ γωνιά, διὰ νὰ μὴ πέσετε εἰς τὰ χέρια τοῦ βαρβάρου τυράννου. Ἐκτυπήσατε τὴν πόρτα τοῦ Μοναστηρίου μου εἰς τὴν Λέσβον τὸ 1942. -Τί εἶσθε; -Ἀγγλοι. Καὶ χωρὶς κανένα ἐνδοιασμόν σᾶς εἶπα: Περάστε, ἐνῶ ὁ δυνάστης ἔτριζε δόντια, ὑψωνε ἐπάνωθέν μας μαστίγια, ἀπειλοῦσε φυλακίσεις, στρατόπεδα συγκεντρώσεως, ἔβασανιζε, ἐθανάτωνε ὅσους ἐδέχοντο νὰ περιθάλψουν Ἀγγλους στρατιώτας. Ἐνθυμηθῆτε το, παρακαλῶ. Ἐδίστασα καὶ διὰ μίαν στιγμὴν νὰ ἀπλώσω τὰ χέρια μου, νὰ ἀνοίξω τὴν ἀγκαλιά μου, νὰ σᾶς δεχθῶ εἰς τὸ φιλόξενο μοναστήρι μου, νὰ προβάλω τὰ στήθη μου, νὰ διακινδυνεύσω ἐγὼ διὰ νὰ σώσω ἐσᾶς; Τί μου ἐστοίχισε αὐτό, θὰ τὸ γνωρίζετε ἵσως. Σύλληψιν, φρικτὰ βασανιστήρια, καταδίκην εἰς δεκαετῆ εἰρκτήν, μεταφορὰ εἰς τὸ στρα-

τόπεδον Παύλου Μελᾶ Θεσσαλονίκης καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ τρομερὰ στρατόπεδα τῆς Γερμανίας Στάιν καὶ Μπερνάου. Τριάντα ὀκτὼ ὀλοκλήρους μήνας, ἐπὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἐγὼ ὁ «ἀγγλόφιλος» (κατὰ τὸ κατηγορητήριον τοῦ γερμανικοῦ στρατοδικείου), ἐρραβδίσθην, ἐλιθάσθην, ἔβασανισθην, ἐπριονίσθην, ὑπέστην τὰ πάνδεινα.

Τότε οἱ κυβερνῆται σας ἐπαινοῦσαν καὶ ὑμνούσαν τὴν ἀνάμιξιν τῶν Ἑλλήνων Ιεραρχῶν καὶ κληρικῶν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα καὶ ἀνεγνώριζαν ὅτι οἱ Ἑλληνες κληρικοὶ ἀποτελοῦσαν τὸ καύχημα τῆς συμμαχικῆς παρατάξεως... Ἀπόδειξις καὶ τὸ δίπλωμα πού μοῦ ἔχοργησε τὸ συμμαχικὸν ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ Στρατηγεῖον, ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀγγλου στρατηγοῦ Ἀλεξάντερ. Τώρα οἱ κυβερνῆται σας χαρακτηρίζουν ως ἀναμιγνυομένους εἰς τὴν «πολιτικήν» τοὺς ἀγωνιζομένους ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ὑποδούλου Κύπρου Ἑλληνας Ιεράρχας καὶ κληρικούς. Πῶς ἡμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ διαγωγὴ αὐτὴ τῶν κυβερνητῶν σας; Πῶς νὰ μὴ πληγωθεῖ βαθύτατα ἡ καρδιά μας;

Κυττάξατε πόσα κακά μᾶς ἔκανε ἡ κυβέρνησί σας:

Διὰ νὰ κρατήσῃ ὑπὸ δουλείαν τὴν Ἑλληνικωτάτην Κύπρον ἐλησμόνησε τὴν φίλην της Ἑλλάδα, τοὺς φιλάγγλους Ἑλληνας, τὰς θυσίας,

τὰ αἴματα, τὰ δάκρυα ὅλων ἡμῶν, ποὺ τὰ ύπερστημεν διὰ τὴν ἀγάπην μας πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Καὶ συγχρόνως ἐφανάτισε τοὺς Τούρκους ἐναντίον μας. ‘Υπεκίνησε καὶ ύπεδαύλισε τοὺς βανδαλισμοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ἔξωντώθη τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον καὶ ἐδιώχθησαν ἀνεκτίμητοι προγονικοὶ θησαυροί, καὶ ἐξαίρετα μνημεῖα πολιτισμοῦ, γεγονὸς ποὺ θὰ ἀποτελῇ αἰώνιον στίγμα ὅχι τῆς ἀπολιτίστου Τουρκίας, ἀλλὰ τῆς «πολιτισμένης» Ἀγγλίας. Καὶ τὸ πρῶτον ἀνοσιούργημα διεδέχθη δεύτερον. Βεβηλώνονται εἰς τὴν Κύπρον Ναοὶ καὶ Μοναστήρια. Προπηλακίζονται οἱ ἵερεῖς των καὶ οἱ μοναχοί των. Ἀπάγονται ως ἐγκληματίαι Ιεράρχαι καὶ κληρικοί, τῶν ὅποιων τὸ μόνον ἔγκλημα εἶναι ὅτι ἀγωνίζονται ύπερ Πατρίδος καὶ Ἐλευθερίας.

Ιεράρχης καὶ ἐγὼ τῆς Ἐλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἔκκλησίας, ἔξορισθεὶς ως φίλαγγλος καὶ τιμηθεὶς διὰ τὰς ύπερ τῶν Ἀγγλων ὑπηρεσίας μου, αἰσθάνομαι τὸ καθῆκον νὰ διαμαρτυρηθῶ ἐντόνως δι’ ὅλα αὐτὰ πρός σᾶς τοὺς πολεμήσαντας εἰς τὴν Ἐλλάδα Ἀγγλους καὶ πρὸς ὅλον τὸν ἀγγλικὸν λαόν. Ἐπιστρέφω λοιπόν, τὸ δίπλωμα πρὸς τοὺς κυβερνήτας σας διότι δὲν ἔχει πλέον σήμερον δι’ ἐμὲ αὐτὸ καμμίαν ἀξίαν. Δὲν μετανοῶ δι’ ὅσα ἔκαμα τότε. Λυποῦμαι

μόνον διὰ τὴν διαγωγὴν τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως. Καὶ καλῶ ἐσάς καὶ τὸν λαόν σας, ποὺ δὲν ἐπηρεάζεσθε ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῆς στιγμῆς καὶ δὲν ἐπιδοκιμάζετε τὰς ἀχαρακτηρίστους ἐνεργείας τῶν κυβερνητῶν σας, ν’ ἀγωνισθῆτε ἔναν νέον εὐγενῆ ἀγῶνα. Τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἄμεσον ἐπάνοδον τῶν ἔξορίστων Ιεραρχῶν μας, διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς αὐτοδιαθέσεως τῆς Κύπρου, διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς μαρτυρικοὺς ἀδελφούς μας, ποὺ δὲν ζητοῦν τίποτε ἄλλο παρὰ δικαιοσύνην καὶ ἀναγνώρισιν καὶ εἰς αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. ”Ετσι μόνον θὰ ἀποπλυθῇ ἡ διαγωγὴ τῆς κυβερνήσεως σας καὶ θὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἀγάπη τοῦ Ἐλληνος πρὸς τὴν Ἀγγλίαν.

Ο ΛΗΜΝΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Μηνιαίο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ενημέρωσης

Κωδικός 2360

Ίδιοκτήτης-Έκδότης

ό Μητροπολίτης

Άττικης καί Μεγαρίδος

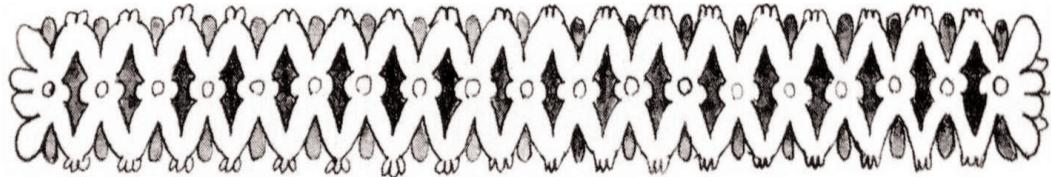
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Διεύθυνση

190 11 Αύλων-Άττικης

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

Καταλογισμός ἡ δικαιώση

Στά πλαισια τῶν ὅσων ἔχουμε πεῖ γιά τὴν ὑποχρεωτική τήρηση τῶν Κανόνων μέσα στὴν Ἐκκλησία, τίθεται μὲ ἐπίταση ἔνα βασικό ἐρώτημα. Ὅταν ἔχουμε παραβατικές συμπεριφορές μέσα στὸ ὄγιο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ποιά πρέπει νὰ εἶναι ἡ στάση τῶν ποιμένων καὶ ὅλου τοῦ πληρώματος τῶν πιστῶν; Θά χρησιμοποιήσουν τοὺς Κανόνες γιά νὰ διατυπώσουν κατακριτικό καταλογισμό στὰ μέλη αὐτά πού παρεκτρέπονται, ἢ ἀπό μιά κακῶς νοούμενη ἐπιείκεια θὰ ἀνεχθοῦν ἀντευαγγελικές συμπεριφορές καὶ μὲ τὴν ἀνοχή τους αὐτή θὰ τὶς δικαιώσουν νὰ ὑπάρχουν καὶ γιά τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐκκλησίας;

Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ μᾶς βοηθάει νὰ ἀπαντήσουμε ἔνα γεγονός πού ἔτελικθηκε στὴν νεοπαγὴ Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου. Χαρακτηρίσθηκε ὡς τὸ σκάνδαλο τοῦ αἰμομίκτου (Α' Κορινθ. ε' 1-8). Ὅταν ὁ μεγάλος ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρεται σὲ αὐτό τὸ γεγονός, ἐκφράζει μεγάλη ὁργή. Ὁργὴ γιά μιά πράξη πού «ούδε ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὄνομάζεται», γιά μιά μεγάλη ἐκτροπὴ πού οὔτε μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρῶν δὲν ὀναφέρεται. Αὐτὸ πού ἔνοχλεῖ τὸν ἀπόστολο εἶναι ὅτι μιά πράξη πού ἀκόμα καὶ στὸν πα-

ραδομένο στὰ πάθη τῆς ἀτιμίας εἰδωλολατρικό κόσμο δὲ συναντᾶται συχνά, συνέβη μὲσα στὸ χαρισματικό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἀπό ἔνα πιστό μέλος τῆς. Ἄν μάλιστα διαβάσουμε τὸ κείμενο μὲ πιὸ πολλὴ προσοχὴ, θὰ δοῦμε καθαρά, ὅτι ἡ ὁργὴ τοῦ Παύλου κορυφώνεται ὅταν ἀντιλαμβάνεται τὴν ὑποτονικὴ ἢ ἀνύπαρκτη ἀντίδραση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ποιμένων καὶ πληρώματος, σ' αὐτή τὴν παρεκτροπή. Εἴσαστε «πεφυσιωμένοι», φαντασμένοι καὶ φουσκωμένοι γιά τὴ σοφία σας, τοὺς λέγει, «καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἔξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας», καὶ δὲν κηρυξάτε, δηλαδή, μᾶλλον πένθος ἐπίσημο καὶ γενικό γιά νὰ ἐκδιωχθεῖ, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀπό τὴν κοινωνία σας, ἐκεῖνος πού ἔκανε αὐτή τὴν πράξην. Ἡ εὐθύνη πέφτει δλόκληρη πάνω σας. Αὐτό ἐνόχλησε τὸν ἀπόστολο. Ἡ ἔλλειψη εὐαίσθητου κριτηρίου ἀπό τὸ ἐκκλησιαστικό σῶμα. Συνέβη αὐτὸ σὲ ἔνα μέλος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ σῶμα δὲν ἀντέδρασε. Δὲν ἐνοχλήθηκε, δὲν πόνεσε, δὲν πένθησε γιά τὴν ἀκραία ἐκτροπὴ γιά νὰ δειξει πόσο ἔνεη πρός τὴν ποιότητα τῆς πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ πράξη αὐτῆ.

Τό κυριότερο, δέν άντεδρασε τό σώμα δραστικά και παιδαγωγικά γιά νά δείξει και στόν παρεκτραπέντα πιστό άλλα και στά άλλα μέλη τής Έκκλησίας δτι τέτοιες στάσεις δέ χωρούν μέσα στό άγιο Σώμα τής Έκκλησίας. Ότι, δποιος τολμήσει τέτοιες στάσεις ζωής, ό χωρος στόν όποιο μπορει πλέον νά κινεῖται είναι έχω άπό τόν περίβολο τής Έκκλησίας. Θέλοντας λοιπόν νά δείξει τήν άλλη στάθμη πνευματικής ζωής στήν όποια πρέπει νά βρίσκεται τό έκκλησιαστικό σώμα, ό Παύλος, μέ τήν άποστολική παρρησία του, άποφαίνεται δτι «κένωντα ώς παράν τόν ούτω τούτο κατεργασάμενον», έχω, δηλαδή, κρίνει και έχω καταδικάσει, σά νά ήμουν παράν, αύτόν πού έκανε αύτήν τή μισητή πράξη. Προτέρει μάλιστα, «έν όνόματι τοῦ Κυρίου ήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ», νά προβει ή τοπική Έκκλησία στή δημόσια άποκοπή του άπό τή σύναξη και στήν παράδοσή του στό σατανά γιά νά τιμωρθει σκληρά τό σώμα του και νά σωθει ή ψυχή του κατά τήν ήμέρα τής παρουσίας τοῦ Κυρίου. Θά πείτε. Σκληρό ή στάση και ή παιδαγωγική τιμωρία τοῦ άποστόλου πρός τόν άμαρτωλό. Γίνεται δμως άπό άγάπη και πρός τόν ίδιο και πρός δλα τά μέλη τής Έκκλησίας και κυρίως γιά νά περάσει τό μήνυμα τής διαφύλαξης τής στάθμης, τής ήθικης και πνευματικής, στό χώρο τής Έκκλησίας. Όταν μετά μετάνιωσε ό άδελφός πού παρεκτράπηκε, ό ίδιος ό άπόστολος, μέ πολλή φιλανθρωπία πλέον, τούς προέτρεψε νά βιαστούν νά τόν άποκαταστήσουνε σέ κοινωνία «κυρώσατε είς αύτόν άγάπην», δείξει

του δημόσια και πραγματική άγάπη(B' Κορινθ., β' 8).

Μητέρα φιλόστοργος είναι ή Έκκλησία. Μέ πολλή άγάπη φέρεται στά παιδιά της πού παρεκτρέπονται. Όλοι δμως γνωρίζουμε δτι και ή μητρική άγάπη τότε είναι άληθινή, όταν έπιτιμα πρόσωπα, όταν έπιμένει νά παιδαγωγει, όταν άγαπητικά τιμωρει, όταν δηλαδή άρνεῖται νά άνεχθει και νά δικαιώσει συμπεριφορές άνάρμοστες και φθιδοποιές. Πρέπει ή μητέρα μέ τόν έλεγχο και τήν παιδαγωγική τιμωρία νά άποτρέψει τό παιδί της άπό στάσεις ζωής πού θά τό βάλουν στό μέλλον σέ περιπέτειες και θά δηγήσουν τή ζωή του σέ ένα ναυάγιο, μιά καταστροφή.

Σκεφθείτε ποιό είναι τό διακύβευμα στήν περίπτωση τής καταστροφικής έπιλογής στήν προσωπική ζωή ένός μέλους τής Έκκλησίας. Ή ίδια ή σωτηρία του, ή μετοχή του στό εύχαριστιακό σώμα, ή είσδοχή του στήν αιώνια βασιλεία. Γιά νά μή συνυπολογίσουμε

Παπα-Γιάννη

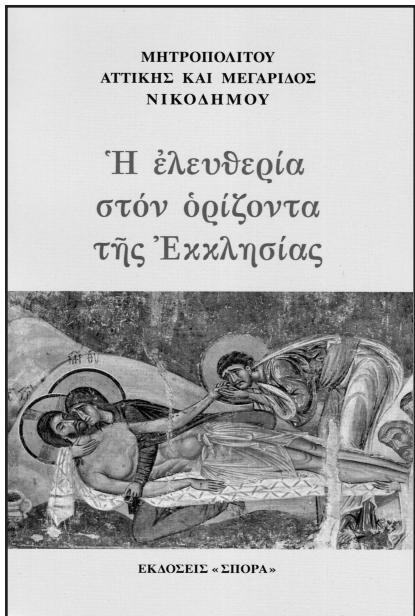
Κι' άλλος δεσπότης άπασχόλησε τίς άρχες. Έποχή πού παντού υπάρχει έλλειψη ρευστότητας, βρέθηκε δεσπότης, σέ μπλόκο στήν Έθνική Όδό, μέ δεκάδες έκατομμύρια εύρω σέ σακούλες και δύο όπλα

Συνελήφθη και ίδηγήθηκε στίς άστυνομικές άρχες.

Κατά ένα παράξενο τρόπο τό θέμα κουκουλώθηκε.

Μάθε περισσότερα καί πές μου.

Παπα-Γιώργης

Ἡ ἐλευθερία στόν ὁρίζοντα τῆς Ἐκκλησίας

Τό νέο βιβλίο τοῦ Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου εἶναι μιά μελέτη ἱστορική καὶ θεολογική πού ἐγγίζει ἔνα καυτό θέμα τῆς ἐποχῆς. Τήν πλήρη ἀποδέσμευση τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τά φορτικά δεσμά τῆς πολιτικῆς καὶ κοσμικῆς ὑποδούλωσης καὶ τήν ἐλεύθερη σεβαστική κυκλοφορία τῶν μηνυμάτων τῆς, πού ἀνυψώνουν τήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα στήν ἀτμόσφαιρα τῆς Θείας Χάριτος καὶ σέ γόνιμους δημιουργούς τοῦ πολιτισμοῦ.

καὶ τή φθιορά πού ἐπιφέρει ἡ στάση του καὶ στά ἄλλα μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ στήν Ἐκκλησία λοιπόν, τόσο οἱ ποιμένες της ὅσο καὶ δόλο τό σῶμα δὲν μποροῦν νά παραμένουν ἀδιάφοροι στήν ὀλλοίωση ἢ ὀλλοτρίωση πού ἀναπτύσσεται λόγω τῆς κακῆς χρήσης ἢ ἐρμηνείας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν καὶ Κανόνων. Δέν ἔχουν δικαίωμα νά ἀνέχονται συμπεριφορές πού δέ συνάδουν μέ τήν ἀγιοπνευματική πορεία τοῦ σώματος. Ὁφείλουν νά στιγματίζουν, νά ἐπιτιμοῦν καὶ νά καταδικάζουν στάσεις ζωῆς ἀντιευαγγελικές καὶ ἀντικα-

νονικές. "Οχι μέ πνεῦμα ἐμπάθειας νά καταρίνουν τούς ἀμαρτωλούς (ἕξ ἄλλου ὅλοι εἴμαστε ἀμαρτωλοί). Άλλα σέ ἔνα κλίμα πένθους, δπως τό ἀπαιτεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, νά ἐπιτιμοῦν ἀγαπητικά τούς ἀδελφούς τους πού παρεκτρέπονται, μέ προοπτική τή θεραπεία τους. Νά καταδικάζουν τήν ἐκτροπή ἀπό τή γραμμή πού χαράσσουν οἱ Κανόνες. Οι Κανόνες πρέπει νά λειτουργήσουν μέσα στήν Ἐκκλησία γιά νά διαγράψουν τά δρια μέσα στά ὀποῖα ὀφείλει νά κινεῖται τό χαρισματικό σῶμα.

Ἄρχιμ. Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

«Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliroforisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο
(γιά μιά γνωριμία μέ τό συγγραφικό ἔργο τοῦ
Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr